

Pályázat energiatakarékosságra

A közlekedési energiagazdálkodási tartalom feltárására és újabb energiamegtakarítási javaslatok kidolgozására országos pályázatot hirdetett a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium.

A pályázat célja, hogy a vasúti, közúti, vízi és légi közlekedés, a közlekedésépítés, és -fenntartás, valamint a hírközlés és a postaszolgálat területén meggyorsítsa a népgazdasági jelentőségű energiagazdálkodási „akció-program” megvalósítását, hatékonyabbá tegye a kitűzött feladatok végrehajtását. A pályaművek tartalmazhatnak szervezési intézkedéseket, beruházási javaslatokat, valamint olyan műszaki-gazdasági módszereket, amelyek már ismert ötletek gyakorlatban való hasznosítását mutatják be.

A bíráló bizottság által megfelelőnek ítélt pályaművek jutalmazására 200 000 forintot fordítanak. A pályázatokat június 30-ig kell beküldeni a Közlekedési Múzeum címére (Bp. XIV. ker., Városligeti körút 11.). A részletes pályázati feltételeket az érdeklődők a Közlekedési Közlöny 16. számában találhatják meg.

Agrometeorológiai előrejelzés

Az elmúlt időszakban beköszöntött a nyár, ez megmutatkozott a nappal kellemes melegében, és a hajnalok sem voltak hidegek. A nappali legmagasabb hőmérsékletek általában 25 fok körül voltak, és a hajnali legalacsonyabb hőmérsékletek pedig 13, 17 fok között alakultak. Az utolsó fagyos szentek napja, Orbán, a hozzáfűződő népi megfigyelést igazolta, és általános lehűlést, csapadékot hozott. A hidegebb időjárás nem bizonyult tartósnak, az Orbánt követő nap újra meleg volt. A csapadék mennyisége az elmúlt időszakban a Dunántúlon általában 8–50 mm között, az Alföldön általában 4–25 mm között volt, és csak az északi határvidéken volt 30–55 mm közötti eső.

A záporos csapadékot sok

helyütt zivatar kísérte. A Dunántúl, és annak is nyugati fele kapta a több csapadékot. Alföldünkön a csapadék ellenére ajánlatos az öntözést a vízigényes kultúráknál elkezdni vagy folytatni, mert az a csapadékmennyiség, ami lehullott nem pótolja a talaj felső rétegének alacsony nedvességtartalmát. Az Alföldön a talaj felső 50 cm-es rétegének nedvességtartalma általában 30–35 százalék között van, a Dunántúlon 35–40 százalék között.

A hét végén és a jövő hét elején a meleg időjárás tovább tart. A maximumhőmérséklet 25 fok körül alakul, de az időszak elején és a második felében 25, 30 fok között is alakulhat. Zápor, zivatar kisebb mennyiségű csapadékkal helyenként előfordulhat.

klasszikusokat, mind pedig a mai írókat és költőket minél szélesebb körben megismertessék műveiken át az NDK lakosságával.

Az ideai kulturális program kiemelkedő eseménye lesz a drezdai balett budapesti és a magyar Kodály kórus őszi berlini szereplése. Több könyv-, iparművészeti kiállítás mellett mindkét országban filmfesztiválokat és színházi napokat tartanak. A Kodály-évforduló alkalmából magyar művészek közreműködésével ünnepi hangverseny lesz a berlini Operában. S így lehetne sorolni a kulturális együttműködés mind megannyi többi eseményét, de — mint mondtam — az általános törekvésünk az, hogy a kultúránk kölcsönös megismerése a mindennapi élet gyakorlatává váljék — fejezte be a tájékoztatót Evéget Meitz.

Árkus István

(Vége)

Jászberényből érkezett a lipcei II. folklorfesztiválra a Déryné Művelődési Ház együttese. A zenecsoport, népdal-előadók, játéktechnikai műhelybeszélgetéseket táncbemutatókkal is színesítették

(Fotók — ADN ZB—MTI—KS)

Szövetkezetek a csúcson

Hármas siker Szarvason

Szarvasról joggal tartják, hogy a leg-szövetkezettebb város az országban. Négy nagy ipari szövetkezetében dolgozik a lakosság jó része, és két mezőgazdasági termelőszövetkezete is jó néhány embernek ad kenyeret. Ráadásul ezek a szövetkezetek nem is rosszak. Sőt — és most nézzük csak az ipari szövetkezeteket — a négy közül három a múlt évben elnyerte a kiváló címet. Budapesten kívül nem sok város dicsekedhet ilyen hármassal.

Vas-Fém

Aki csak áthalad a városban, az is láthatja, hogy a vas- és fémpipari szövetkezet a legjobbak közül való. Ezt bizonyítja a főépület lépcsőházának ablakaira festett jelvények, melyek az évről évre megkapott „kiváló” címeket jelképezik. Sorozatban, egymás után kilencszer érték el, hogy nekik ítéljék ezt a magas kitüntetést.

— Talán ezt a legutóbbit volt a legnehezebb elérni. — mondja Hódsági Tamás, főmérnök. — A múlt év rossz szul kezdődött, és év közben is sok problémánk volt. A mi szövetkezetünk sokat exportál, és bizony rögtön megérezzük, ha a világkereskedelemben valamilyen recesszió van. Eddig kelendő termékeink eladásai csökkentek, megszaladt a készletünk, számtalan problémánk volt. Hogy mégis kivívtuk a sikert, az kiváló, összeszokott kollektívánknak köszönhető. Mindannyian érezték, hogy rajtuk múlik minden, nekik kell gyakran túlórában legyártani a váratlanul befutott megrendelésekre az árut. Nagy hajrával, de végül is elértük, amit akartunk, szövetkezetünk fennállásának 30. évében ismét kiváló lett.

Akik már látták belülről is a szövetkezetet, azok tudják: egy ilyen sikert nemcsak emberi, műszaki oldalról is meg kell alapozni. Nos, a szövetkezetben ezzel nincs baj. Modern gépek, automaták dolgoznak mindenütt, a szerelés is korszerűen, szalagrendszerben történik. A csiszológépek sem száll már a fémpor, a modern elszívóberendezések tisztává teszik a levegőt. Paulovics Pál, a csiszológépek vezetője a „kiváló”-ünnepeken kapta meg a Szövetkezeti Ipar Kiváló Dolgozója miniszteri kitüntetést.

— Én aztán tudnék mesélni a változásokról. Amikor beléptem a szövetkezetbe, az utca túloldalán volt még a műhelyünk. Ócska gépeken dolgoztunk, a korongok néha úgy ütöttek, hogy a műszak végére majd leszakadt a vállam, és ebédkor kilötyögött a leves a kanálból, úgy remegett a kezem. És bizony feketéket köptünk a sok beszívott alumíniumportól.

— Ma már más a helyzet. Itt modern gépeken fényesítjük a lámpák, a kávéfőzők vagy a vasalók alkatrészeit. Gyakorlatilag a szövetkezet minden termékének legalább néhány alkatrésze átmegey a kezünk között, nekünk tehát úgy kell dolgoznunk, hogy mindig, minden időre kész legyen, ne-

hogymintunk álljon a termelés. Nem dicsekvés, hanem tény: az utóbbi időben ilyesmi nem fordult elő. „Kiváló Munkáért” kitüntetést kapott Galambos József, az autószerzőfényezője is:

— Sok munkánkba került, míg elértük, hogy biznassal bennünk az ügyfelek. Úgy érzem, jó hírünk van, nemcsak a környékről, hanem Békéscsabáról, Szegedről, sőt még Budapestről is hoznak hozzánk kocsikat. Mi nem úgy dolgozunk, hogy csak addig legyen jó az autó, míg kimegy a kapun, mi garanciát vállalunk a munkánkért. Egy hibás alvázvédelemmel négy év múlva is visszajöhet az ügyfél, akkor is díjmentesen kijavítjuk a kocsiját. Ha nem lennénk ilyen lelkiismeretesek, az ilyen garanciákra a gatyánkat is ráfizetnénk.

A szövetkezet új főkönyvelője, Székely Iván előtte egy budapesti szövetkezetnél dolgozott, most ismerkedik Szarvason a körülményekkel:

— Én sok szövetkezetet láttam már, de ilyen jót még nem sokat. Első benyomásom legalábbis az, hogy jó a szervezetség, korszerű a gyártmányválaszték, azt hiszem ezt a kilenc kiváló címet rövidesen követni fogja a tizedik.

Plastolus

Régóta és sokat beszélünk a termékszervezet átalakításáról, gazdaságosabbá tételéről. Am, amikor a végrehajtásra, egyes termékek „eltüntetésére”, mások feltuttatására kerül sor, gyakran csak egyetlen szempont érvényesül: a pillanatnyi nyereségesség. Holott a dön-

tés jóval több tényező vizsgálatát igényli, úgy mint a fejlesztési lehetőségeket, a piaci görbe alakulását, a prosperitás felmérését, hogy csak néhányat említsünk a sok közül. Nos, a szarvasi Plastolus Játékkészítő Ipari Szövetkezetet alaposan megvizsgált minden tényezőt néhány évvel ezelőtt, amikor úgy döntött, hogy játékkészítő kapacitását bővíti fokozatosan léptéve egyéb (csomagolótechnikai, falburkoló stb.) termékeket.

— Az, hogy helyesen döntöttünk, jól fejlesztettünk — magyarázza a főmérnök, Hódsági Ferenc — bizonyítják a termelési eredményeink. Miközben a játékkészítés árbevétele a tavalyi évben 43 millió forintról 61 millióra nőtt, a nyereség 77 százalékkal haladta meg az előző esztendő szintjét, a termelékenység pedig mintegy 30 százalékkal lett magasabb. A fejlesztések eredményeként az összes árbe-

vételnek immár a felét produkáló játégyártás közepes nyereségességi szintről a legjövedelmezőbbé vált szövetkezetünkben.

Sok tőkés importból származó gép emelte a termelékenység színvonalát, lehetővé tette a létszámcsökkentést is. A labdagyártás rekonstrukciója monopóliumhelyzetbe juttatta a szövetkezetet, most új, gazdaságosabb technológiával, rotációs öntéssel készülnek a különböző labdák. Még hozzá fele annyi munkáskez közreműködésével, kétszer annyi, mint a régi technológia mellett.

— Mindössze nyolc perc és a piros-kék pvc-folyadékokból szines, guruló, pattogó labdák lesznek — mutatja Szűcs Ödön részlegvezető. Fürgén mozog a gépek mellett álló asszonyok keze, miközben a gépeket kezelik. — Elég nehéz, fárasztó munka ez — mondja Hovan Józsefné —, ha nem is látszik annak.

— És sokkal melegebb a terem, mint a régi technológiával — teszi hozzá Popka Mihályné —, nyáron meg különösen. Ha kint van 30 fok, itt biztos felkúszik a higanyszál 60 fokig.

Panaszra azonban nemigen van okuk, hiszen minden szakképzettség nélkül, munkájuk minőségétől függően, megkeresik a havi 3–4–5 ezer forintot. Teljesítményükben dolgoznak a „baba-szalag” asszonyai is. Csipogó játékok, pulykák, cicák, kutyák özőne kerül nap mint nap az esztek alá, és egy-egy színnel gazdagodva utazik tovább a futószalagon. Köfalvi Jánosné az indulástól kezdve nyolc esztendője végzi ezt a munkát.

— Örömmel csinálom — mondja, miközben esztétét sűrűn mártogatja a festékbe. — Jó érzés, amikor a gyerekek kezében olyan figurát látok, amit mi készítettünk.

Persze, nem minden bábút festenek egyforma örömmel. Vannak kedvesebb figurák, most például a Narancs Peti, a spanyolországi labdarúgó VB kabalababája. Elsősorban természetesen nem az esztétikai látvány miatt — bár az sem utolsó —, hanem mert jól lehet keresni vele. A szövetkezetben egyébként 37 ezer 500 forint a bérszínvonal, azt követően, hogy tavaly 10,2 százalékkal — az országos átlagnak több mint kétszeresével — emelték a béreket. Ennek a lehetőségét éppen a fejlesztések „beérése” teremtette meg, és a keresetek további növelésének is ez az útja. Új anyagok, új ötletek, új technológiai eljárások meghonosítása a fejlesztés fő iránya az 1981. évi gazdasági eredményei alapján Kiváló Szövetkezet címet elnyert Plastolusban.

Szirén

Egy üzem, amelyben meghatározó szerepe van a nőeknek, miután az 1400 dolgozójából 1100 a nő. Nők, akik férfinéget varrnak, s ezzel a termelési érték 70 százalékát állítják elő. Évi egymillió 200 ezer ingről van szó, aminek csaknem felét — 70 millió forint értékben — Angliában, az NSZK-ban és Olaszországban értékesítik.

Ez az üzem a szarvasi Szirén Ruházati és Házipari Szövetkezet, amely 1972, 1973, 1976 és 1980 után most ötödik alkalommal elnyerte a Kiváló Szövetkezet kitüntető címet.

— Az elmúlt évben sikerült termelésünket, exportértékesítésünket, a bérszínvonalat jelentősen növelni, beruházásaink pedig a termelékenység növelését szolgálták. Röviden ennyiben összegezhető az, amivel a siker elérte — mondja Tari Józsefné, a szövetkezet elnöke.

Az elnökszónya — mert a szövetkezetben legelőbbre igy emléitk — az évről évre növekvő teljesítmények legfőbb összetevőjének éppen a nödelgöző nagyfokú aktivitást tartja, ami nemcsak a termelésben hozza meg gyümölcsét, hanem a szövetkezet társadalmi életére, demokratikus légkörére is frissítően hat.

Ezt a megállapítást tények is bizonyítják, s itt nemcsak a női egyenjogúság megvalósulására kell gondolnunk, amely a szövetkezet vezetésében, a bérezésben egyként megvalósul.

Hogy a szövetkezetünkben olyan új és korszerű technológiát honosíthatunk meg, mint amilyen a függesztett pályán futó anyagtovábbításra alapozott ETON-rendszer, az ugyanakkor a nödelgöző aktív hozzáállásán múlott — vallja az elnökszónya. Ehhez azt is tudni kell, hogy tavaly októberben példás gyorsasággal, összességében hatmillió forintért megvalósított fejlesztés — melynek megterülését mindössze két évre teszik — az első két hét után 15 százalékos termelékenység-növekedést eredményezett.

Az előkészített „ingpanelek” összevárrását felgyorsító rendszert azóta már a szövetkezet gáborosi részlegénél is bevezették, s éppen e hét elején indították be. A kitüntetéssel jutalmazott 1981-es teljesítmény értékét éppen az fokozza, hogy az új rendszer bevezetésének előkészítésére is ezt az esztendőt fordították — s mint az az elmúlt hét-nyolc hónap alatt kiderült: sikerrel.

Ha pedig a Tari Józsefné által elmondottakat kellene még egy rövid felsorolással kiegészíteni, a Kiváló Szövetkezet cím jogosultságát bizonyítandó, akkor az így hangzana:

Az ETON 2000 anyagmozgatási rendszer felszerelésével együtt bevezették a 3 M (mozdulatelemzéses munkatanulmányozás és munkamódszer-átadás) módszert, kiteljesítették a nemzetközi kooperációt, s ennek révén a Hungarotex közvetítésével Vietnamban is egymillió 200 ezer ing készül szarvasi szakértelemmel és anyagból, de bővült a belföldi kooperációjuk is, korszerűsítve a gyártmány szerkezetét, növelték a női blúz- és a párnagyártást is, csökkenő létszámmal emelték a termelést, a tőkés exportot, az átlagbérszínvonalat, javították a pénz- és eszközgazdálkodást, a dolgozók szociális ellátását, a pályakezdekké váló tördődest, és eredményesebbé vált a szocialista munkaverseny, meg az újítozomgalom is.

K. E. P.—L. L.—Sz. I.

Fotó: Lónyai László—

Szekeres András